

Nagys. Szabó András ig. urnak
Kossuth-utca

Ujvidéki Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Működési árak:
Évesre 150 L., félre 75 L., negyedévre 37-50 L.
Egyes szám ára 3 L.

Felolvasó szerkesztő:
TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.
Telefonszám: 34.
Megjelenik minden vasárnap.

A kisenevi

szenátorválasztásnál egy pillanatig meg kell állapodnunk, mert minden politikai párt és tényező le kell, hogy vonja annak gazdag tanulságait.

Az egyesült ellenzék parasztpárti jelöltje, Alexandri állott szembe az avarescanus Sergie Nitával, ki az Avarescu-kormányban Beszarábia minisztere volt. Egy értékes, nagytudású ember s nagy tekintélynek örvend abban az országrészben. Ennek dacára Sergie Nita megbukott, feltűnő — mondhatnám — szenzációs vereséget szenvedett. A szavazatok különbsége ugyanis hatezeret tesz ki a parasztpárti Alexandri javára, mi az ellenfélre nézve nem mindennapi vereség. — Nem csak a beavatottak, de mindenki előtt önként felmerül a kérdés, miért érte a nagy vereség éppen azt a Sergie Nitát, ki — hangsúlyozzuk — Beszarábia egyik legtekintélyesebb embere volt a múltban is és ma is?

A feleletet könnyen megkapjuk, mert a kisenevi szenátorválasztás példája a Goga Octavian szászrégeni választásának. A kormány ugyanis Szászrégenben sem állított jelöltet, ellenben az ellenzék — igen ügyesen — bedobta a köztudatba, hogy Gogát a kormány is támogatja a maga sokféle apparátusával. — Ennek a bombának aztán meg is volt az eredménye, mert a néppárti érzelmű románság éppen ezért nagyrészen az ellenzékre szavazott le s csak nagy ügyel-bajjal és szokatlan erős küzdelmek között lehetett biztosítani a Goga mandátumát. Pedig Goga Octavian a román nemzet dédelgetett, ünnepeit költője, kiról még leghevesebb politikai ellenfelei is elismerik, hogy „dukál” részére ebben az országban egy mandátum.

Besarábiában azonban másként áll a dolog. Ez az országrész, úgy látszik, még Erdélynél is többet szenved a liberális rezsim alatt. Itt — a napi lapok hírei szerint — a kormány nyílt agitációt fejtett ki a néppárti Sergie Nita mellett — terrorizálva a parasztpárti választókat — aminek aztán meg is lett az eredménye, mert Kisenev polgársága impozáns többséget adott az egyesült ellenzék jelöltjének. Ennek a kormánytámogatásnak bizonyára nem örültek az avarescanusok, sőt nem is kérték azt, amint azt Avarescu generális is kifejezetten hangsúlyozta. Hiszen elég lett volna a *puszta hír* is a kormány támogatásáról s akkor is megbukott volna a kiváló Sergie Nita.

Mindezeket csak azért írjuk le, mert utóbbi időben a miniszterelnök és Brătianu Vintila is úgy nyilatkoztak, hogy a tavaszi általános választásokat ismét a liberálisok óhajtják vezetni. — Egy angol bölcseletről írják, hogy élete alkonyán — mikor már a gyógyíthatatlan tabes vett erőt központi idegrendszerén — azt állította, hogy ő erős akaratú szipcskával még a természetfölötti lehetetlenségeket is meg tudja valósítani. . . .

Nem tudjuk, vajjon minő koncepciója maradt megvalósulatlanul a tabetikus bölcseletnek, egy azonban bizonyos, hogy még ő sem gondolt olyan lehetetlenségre, mint a liberálisok — kik valószínűleg az ismert recept szerint — újabb általános választásokat akarnak rendezni. Nem — az urnák „álomlátása” többé nem ismétlődhetik meg, még — nálunk sem! Az ellenzéki jelöltet sem lehet többé „hüvőre tenni”, mert a nép, a választó közönség olyan feleletet ad rá, aminőt az ismert dési választásnál adott. A tiszta demokráciára való törekvést soha semmiféle népnél megállítani nem lehetett. Akik ma a hatalom birtokában emberi jogokat koboznak el, bizonyos, hogy keservesen fognak lakolni érte, mert egy évtizedes háboru borzalma nem azért szenvedtük végig, hogy a tiszta demokráciára való törekvésért tömegeket elnémítsanak és szavazataikat megahamisítsák.

Kétségtelen tény, hogy a megített pótválasztásokon a kormány döntő vereségeket szenvedett s vakmerő vállalkozás az általános választások levezetésére gondolnia. Ezért kell levonni a kisenevi választás tanulságait azoknak első sorban, kik ma a hatalom pillanatnyi birtokában optimisztikus szemüvegen nézik a jövőt. Sziriusz.

Bódulat.

A kik a múlt napok lázas mozgódásait városunkban figyelemmel kísérték, meglepetve tapasztalták, hogy a város hosszú piacán sátrat ütött cirkusz felé tolong nagy sokaságban estéként a tengernyi nép, — szinte dulakodva, hogy ki jusson be először a földi paradicsomba: a cirkuszba.

Szinte meglevenedni látszik a császári Róma kora, bár a mai cirkusz vértelen s kevésbé hat az idegekre, de a tömeg gondolkozása csaknem oda süllyedt, a hol akkor volt, mikor már semmi sem volt szent, semmi sem volt dicső, a tulizgatott, kimeitült kedélyekre semmi sem hatott már, csak a cirkuszi mutatvány.

Vézna, kiéhezett, rongyos, a zülöttség előjeleit már magán hordó suhanc halad anyja mellett: „De én elmegyek” felesel az anyjának. „Ha elmész, nincs vacsora, hiszen tudod, hogy csak éppen a vacsorára valót kerestem meg ma.” — „Nem baj, nem eszem, de nekem látnom kell a medve birkozását.”

Lázbán égő szemekkel fekszik a gyermek szegényes ágyában, az orvos, patika drága, nem lehet az életet visszavarázsolni a gyermeki testbe, forog, nyög az ágyban. Az anya éppen szegényes kendőjét piperezskedi föl fejére, a gyermek sóhajt: „hova megy anyám? megyek, légy csendesen . . . meggyógyulok . . . s elmegyek a cirkuszba!”

Magyar érdekért, magyar érdek fölkarolásáért kopognak ajtódon, . . . mit, hogy én adjak? én áldozok? . . . nyomoruságos az élet, — az urak tudják, hogy a drágaság, az adó, az élelem . . . s este az egész család, (vannak vagy heten) ott fekszen a második sorban s tapsolnak a medvének.

Folytassam tovább? . . . nem folytatom, hiszen a jobb érzésű ember megundorodik, ha látja, hová jutott az emberiség, s szinte hallani véli az egekig törő kiáltást; „Panem et circenses!”

A cirkuszos jó vásárt csinált nálunk. — Több, mint 200 000 leu vándorol el városunkból, — s éppen azért senki se táltsa föl a száját, hogy mi szegények, nyomorultak vagyunk. Mi gazdagok, dúsgazdagok vagyunk a lehetőségben, a könnyelműségben, a semmire való életben!

Iskoláink halálosan nehéz helyzetben, a magyar érdekeink védelméért felzokogó hangos jajkiáltás süket fülekre talál, — gyermekeink pénz hiányában nem kísérelhetik meg utolsó vizsgáik letételét. Háborus hőseink, az árva, az özvegyek koldus szegényen viselik az élet nehéz terheit s mi napról-napra cirkuszba megyünk.

Ez a világ, ez a nemzedék megérett arra, hogy Isten a bibliabeli ghomorai büntetéssel sújtsa; de míg elér sujtó keze, kiáltunk, harsányan és vidáman:

„Panem et circenses!” — 6.

Negyvenczer

székely kath. hívőnek a megbízottai sereglettek össze folyó hó 7 én espereskerületi nagygyűlésre városunkba, hogy az iskolájukhoz való törhetetlen ragaszkodásról tanuságot tegyenek. A közgyűlést az egyházmegyei iskolaügyi nagybizottság elnöke: Pál István pápai prelátus, kerületi főesperes nyitotta meg. (Az értékes és a ma rendkívül aktuális iskolakérdést is tárgyaló tartalmánál fogva érdekes beszédet a jövő héten közölni fogjuk.)

A nagy figyelemmel hallgatott és általános helyesléssel kísért beszéd után az elnök a megjelenteket üdvözlővén, a jegyzőkönyv vezetésére Bíró Lajost és Gál Sándort, az egyházmegyei nagybizottság tagjait kérte fel.

Határozatok.

Az elnöki megnyitó beszéd hatása alatt az espereskerületi gyűlés egyhangulag a következő határozatokat hozta: 1. A gyűlés kimondja, hogy iskoláihoz ragaszkodik és akarja azokat fenntartani. 2. Az espereskerületi gyűlés a státusgyűlési nagybizottság nevében az egyháztanács és iskolaszék mellé az egyházközség jelölése alapján minden községben az iskolaügyi intézésére megbíz 4-5 tagot. 3. Az espereskerületi gyűlés kimondja, hogy a román kath. főgimnáziumot a saját intézetének tartja s annak fenntartását kívánja s megbizza az espereskerületből Vass Lajos dr., Viola Sándor dr., Simó Ferencz, Jakab Albert, Fábian Árpád, Pap Lőrincz, Szabó Dénes, Dániel Áron, Mátyás Albert világiakat és Hadnagy Mihály, Kiss János és Pap Tamás egyháziakat, hogy a szükséghez képest összejövén, a főgimn. igazgatójával és a tanári testület megbízottaival tanácskozzanak mindazokban, amiket az intézet érdeke meghíván.

Hadnagy Mihály esperes üdvözlése.

Pár lelkes hangú felszólalás után Pál István prelátus, kerületi főesperes megragadja az alkalmat, hogy Hadnagy Mihály esperest ne csak a maga, hanem a közgyűlés nevében is üdvözlje abból a ritka alkalomból, hogy nevezett immár 30 esztendeje működik egyfolytában a korondi hívek lelki üdvén. A prelátus szavait lelkes éljenzés kísérte, amely után Hadnagy Mihály esperes emelkedett szószékre a meghatottan mondott köszönetet az üdvözlésért, igérvén, hogy míg ereje és egészsége engedi, továbbra is lelkes híve kíván maradni egyházának és az iskolágyének.

A nagy jelentőségű közgyűlés ezzel a kegyeleti mozzanattal véget is ért.

Falvaink vízzel való ellátása.

Az ivóvíz kérdése most a sok esős idő után, látszólag, nem aktuális. A sok minden baj közt vízszegény falvaink egyik gadjja egyidőre tárgytalanná vált. Mindazonáltal kénytelen vagyok nyilvánosságra hozni egyet s mást, részben, hogy a kapott leveleim válaszatlanul hagyásának vádjá alól is tisztázzam magamat.

A geológiai kutatásaimmal kapcsolatos vízügyben ugyanis nagyon sok érdeklődő levélben keresett fel. Akikkel személyesen beszélgettem a dologról, azok a jövő teendőikről utmutatást nyerhettek. A levélben hozzám forduló pedig engedjék el a levélírást, mert az amugy is lefoglalt időm teljes elrablását jelentené, s ezért ezúton kérem, elégedjenek meg e sommás eljárással, hogy feleletemet összefoglalóan közöljem, s ebből mindenki a maga helyzetének megfelelő adatokat és utmutatást tartsa egyelőre szem előtt.

Amíg speciálizált eseteknek megfelelően, helyszíni vizsgálattal egybekötött végérvényes adatokat lehetne közölni a vízszegénységre vonatkozóan, addigis nagyon ajánlanám a következő dolgok megfigyelését.

1. A legszárazabb időben is, melyek azok a helyek, ahol források vannak, vagy legalább is állandóan nedvesek. (A mostani esős idő e megfigyelésekre nem alkalmas, mert téves adatokat kaphatnánk.)

2. E kedvező nedves helyek főként a falutól magasabb pontokon keresendők első sorban.

3. Ha már ilyen megfigyelt helyek vannak, úgy a közvetlen környékéről legalább 200 m.-es sugarú körben (s főként a fölötté eső területeken) a fákát nem szabad levágni!!

4. Ha e helyek kopárok, úgy feltétlenül fásítandók. Erre a célra legjobb a gyorsan növő bokrokat felhasználni (mogoró, fagyal, som stb. s bekerítőknek galagonya, kőkeny és vadrózsa.) Ezek jól visszametszve a legközelebbi ültetési szezonban elhelyezendő k körbe nagyobb fák is ültetendők (3-4-5 évesek, s nem pedig 1 éves csemeték) Az a fő, hogy a nagyjában vízgyűjtőnek tartott terület beárnyékolva legyen.

5. Tekintve, hogy vízszegény falvaink általában nem nagyok, ezért a gyenge források mellett is lehet a szükséges vízmennyiséget biztosítani, ha gondoskodunk minden csepp víz összegyűjtéséről. Ebből a célból nagy vízmedencék építendőek (mintha normális vízmennyiség mellett 3 szor akkora község számára készítenék!) Ez által minden csepp víz összegyűjtésére s éjjel a szünetelése esetén sem telik föl hamar s így nem folyik el haszon nélkül.

6. A közutaknál nagyobb vízmedencék építendőek, hogy a máskülönben elocsodló víz gyűlhessen össze, akár a csordaitatás céljára, akár pedig, hogy tűzvész esetén ne csak a vékonyan folyó csapra legyünk utalva.

7. Mivel hegyes-vidéges vidékünkön csak a gyűjtő-medence és a csőhálózat megépítése kerül pénzbe, ezért jó előre részben készpénzről, s lehetőleg anyagokról gondoskodni kell. (Kis erdőreszletek eladása fedezi az összes kiadásokat.)

8. Vigyázzanak a községek vezetői, hogy magukra ne igen kíséreltessenek a megoldásnál, mert vagy vízjogi paragrafusokba ütközhetik a külföldben jóakaratu munkásságuk, vagy a technikai ismeretek hiányában utólagos olyan kiadások szakadhatnak a nya-

kukba, melyekről előre álmodni sem mertek.

Nagyon ajánlanám épp ezért, hogy akiknek már jó források vannak a birtokában, azok forduljanak Török Arthur főmérnök urhoz. Nem régen irt a „Székely Közélet“ a jól sikerült bogárfalvi vízvezeték pompás és olcsó megépítéséről, mely épp neki köszönhető, s így semmi értelme sincs, hogy a helyi viszonyokkal jó ismerős szakember mellett a drága pénzt fel-emésztő idegen szakértők után szaladjunk.

Egyelőre tehát az érdeklődők elégedjenek meg ennyi adattal. Mindenesetre nagyon jól teszik, ha a kérdést nem engedik levenni napirendről. Figyeljék csak meg azokat a falvainkat, ahol ezt már a múltban megoldották. Ne szaporítsuk az amúgy is elegendő mindennapi gondot olyannal, amit egy kis igyekezettel maguk megvalósíthatnak. *Ennek úgy is csak a vízvezeték megépítése vet véget.* Tehát inkább hamarabb, mint később, mert az bizonyos, hogy más megoldás nincs!

Bányai János.

Emberhalál kődobálás miatt.

Kisfaludi Kálmán, 43 éves betfalvi gazdaember f. hó 4-ikén, szombaton a kereszturi hetivásárban járt, hol dolgai végeztével elboroztatott. Este 8 óra tájban érkezett haza, kissé ittas állapotban. 10 óra körül feleségével együtt lefeküdt, de nem tudott mindjárt elaludni. Később az udvar felől koppanásokat hallott, melyek okát nem tudta megfejteni. A zaj ismétlődött, felkelt és az ablakhoz lépve, látta, hogy az utcáról egy alak a háztetőre dob, majd leguggol és azután a dobást megismétli. Saját előadása szerint, Kisfaludi ekkor hirtelen kilépve, egy ajtórezenelésre használt ruddal az ismeretlen felé indult, ki a sötétben a szemközti talpon levő kukoricába, a kerítés mellé húzódott le. Miután ismételt kérdésre sem kapott választ, az ismeretlen alakra sujtott, ki bár az ütés a fejét találta el, a maga lábán elfutott. Ekkor Kisfaludi a községi bírót a helyszínre hívta, s ekkor kiderült, hogy az ismeretlen dobáló Szakács Kálmán 23 éves legény, ki aznap került haza a katonaságból. Az esetnek tragikus következménye, hogy Szakács két nap múlva a koponya zúzódása és az agy belső vérzése folytán meghalt. Kisfaludit, ki a csendőrségnél jelentkezett, letartóztatták. A boncolást, Carpinisan dr. vezető ügyész, Szabó dr. vizsgálóbíró jelenlétében, a községben Böhm Jenő dr. és Pop Aurél dr. orvosok végezték.

SPORT.

Hargita—Olimpia.

Két heti szünet után újra megélénkült a kollégiumkerti pálya. A Hargita egyik legerősebb ellenfelével, a brassói Olimpiával méri össze erejét.

Az Olimpia utoljára két esztendővel ezelőtt járt városunkban, amikor az emlékezetes bajnoki mérkőzésen 2:0-ra verte a Hargitát s mint hírlík, a győzelmet meg akarja ismételni.

Az Olimpia nemrégiben kibékült a Brasoviával és ezt egy barátságos mérkőzéssel pecsételte meg, amely mérkőzés tudvalevőleg csak erős küzdelem után dőlt el 2:1 arányban a Brasovia javára. Az Olimpia legkomolyabb aspiránsa a bajnokságnak, játékosai erős fizikumu emberek, de nem durvák, legjobb emberük a válogatott Heniach centercsatár.

A Hargita, ha a KAC elleni második mérkőzésen mutatott formáját játsza ki, úgy valószínűleg revánst vesz a két évvel ezelőtti legyőzőjén.

A Hargita a következő összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Löbl
Sánki Binder II.
Kiss A. Rájk Solymossy
Papp, Göllner, Vári, Binder I., Pál.

A mérkőzés d. u. 5 ó. kezdődik. A Hargita T. E. választmánya f. hó 13-án, hétfőn este ülést tart a Barkóczy-féle helyiségben.

HIREK.

Július 11.

Gyümölcs-termelők figyelmébe.

Felhívom az érdeklét tulajdonosokat, hogy gyümölcsfáikat — különösen az almákat — pontosan megvizsgálják, mert a város déli részén a Boldogfalva felé vezető országút mellett levő gyümölcsfákat nagy mérvben meglepte a vértett.

A baj igen könnyen felismerhető, amennyiben a fának törzsét, különösen a kéreghasadást és fennebb a korona sima ágait a levelek alatt, mint finom liszt, avagy átlátszó hópehely vonja be, melyet ha eldörzsölünk, akár puzta kézzel, akár rongydarabbal, azonnal vérverésre festi kezünket, vagy a rongyot. Ez a betegség gyorsan terjed, mert a szél hajtja egy helyről más helyre. Orvoslása egyszerű. Legelőbbben posztó- vagy rongydarabbal jól le kell dörzsölni — tehát megölni a mutatkozó felületen, azután 2 percentes rézgalicoldattal a megdörzsölt törzset és galyakat ecset (penzli) segítségével megmosni. Végül az ezen műtét következtében lehullott leveleket össze kell szedni és elégetni. De ha már az egész koronát vastagon ellepte, legjobban a fát azonnal többől kivágni és elégetni.

Bartha József.

Házasság. Fülöp Jucika és Bodrogi Géza f. hó 7-én városunkban házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

A segesvári bizottság előtt tartott érettségivizsgálat eredménye a következő: a székelyudvarhelyi r. kath. főgimnáziumból vizsgálatra állott 9, írásbelin megbukott 3, szóbelin megbukott 3, átment 3. A székelyudvarhelyi ref. kollégiumból vizsgálatra állott 10, írásbelin megbukott 6, szóbelin 3, átment 1. A székelyudvarhelyi állami liceumból vizsgálatra állott 10, írásbelin megbukott 1, szóbelin 5, átment 4. A székelykereszturi unitárius kollégiumból vizsgálatra állott 18, írásbelin megbukott 8, szóbelin 1, átment 9. A segesvári ág. ev. főgimnáziumból vizsgálatra állott 25, írásbelin megbukott 3, szóbelin 5, átment 17. Az erzsébetvárosi állami liceumból vizsgálatra állott 17, írásbelin megbukott 2, átment 15. Magántanuló jelentkezett 3, szóbelin megbukott 1, átment 2. Összesen tehát vizsgára állott 92, ebből írásbelin megbukott 23, szóbelin 18, átment 51. A bukottak száma 41—45%, mely per centet szinte teljesen a kisebbségi növendékek teszik; kivételt az áll. liceumokban tanulók sem képezvén; az átmentek száma 51—55%.

Borosnyay- emlék Homoródon. Péter és Pál napján könyvekig megható ünnepséget rendezett Homoródfürdőn a helybeli Székely Dalegyletnek egy része, Borosnyay Pál dr., a Székely Dalegylet közelmúltban elhunyt elnökének emlékeztetésére. A közszeretben állott és ágilis közéleti férfiú, Borosnyay Pál dr. emlékére a baráti kezek a homoródi moha sziklából egy kis emlékoszlopot emeltek, mely repkényvel befuttatva stilszerűen illeszkedik be a fenyvesekkel borított, háttér képező hegyoldalba. Ennek az emlékoszlopnak a leleplezésére jelent meg Homoródfürdőn a Székely Dalegylet Péter és Pál napján, melyet a dalegylet volt elnökének életében is mindig meleg szeretettel, ragaszkodással ünnepelt meg. Gönczy Gábor dr. a dalegylet elnöke meleg szavakkal emlékezett meg elődjéről, barátjáról és volt kollegájáról, kire a dalegylet, az egyesület és közélet érdekében kifejtett önzetlen és önfeláldozó munkájáért, mindig igaz dalos szeretettel fog visszaemlékezni. Özv. Borosnyay Pál dr.-nek könyves szavakkal köszönte meg a dalosok őszinte ragaszkodását, mire a dalegylet jelenlevő tagjai levett kalappal, meghatottan énekeltek egy alkalmi dalt, Kiss Elek karmester vezetésével. Az ünnepség befejezése után dalosaink a nagyvendéglő egy külön termébe közösbédre vonultak s a délutáni órákban kedvesen elbeszélgettek megboldogult elnökükről. Ez a kis ünnepség legyen egy újabb bizonyítéka annak, hogy a fajért és a közért önzetlenül munkálkodó fajtestvéreinknek emlékét

mindig igaz szeretettel és ragaszkodással fogjuk megőrizni (Technikai akadály miatt késétt tudósítás).

Voszka István dr. államügyész gyászja. Sulyos leiki csapás érte Voszka István dr. államügyészt, a helybeli Filharmonikus Társaság elnökét. Édesapja: id. Voszka Ferenc 76 éves korában Nagyváradon elhunyt. A munkássága, jellemessége folytán közbecsülésben állott megboldogultat rendkívül nagy részvét mellett temették. Igen szép és tekintélyes családja, számos gyermeke és unokája gyászolja, kik közül fiaak, a minden humánus, társadalmi és kulturális ügyben buzgó tevékenységet kifejtő, népszerű Voszka ügyésznek gyászában városunk társadalmi is kivétel nélkül, őszintén osztozik.

A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény értelmében a közmuvelő és szociálisügyi miniszter a kereskedések és más üzletek zárási idejét a következőképpen állapította meg: a kereskedések este 19 (7) órakor zárandók, napközben két órai szünettel 13—15 (1—3) óráig, mely idő alatt a raktárak is bezárandók. Fodrászműhelyek este 20 (8) órakor zárandók, ünnepnapokon — talán: ünnep előtti napokon — 21 (9) órakor, 2 órai szünettel 13—15 (1—3) óráig. Ipartelepek, kereskedők és iparierodák este 19 (7) órakor zárandók, 2 órai szünettel, 13 15 (1—3) óráig.

Halálozás. Vékás Emma f. hó 6-ikán, 88 éves korában, városunkban elhunyt. A szép kort ért, egykor jobb napokat látott, idős nő halála széles körben keltett részvétet.

Szilágyi János nyug. vámos 73 éves korában, városunkban, f. hó 8-án elhalt. A sokak által ismert polgár végtisztességén sokan vettek részt.

Fülp Ernőné, Reiner Juliánna 29 éves korában, f. hó 10-én elhunyt városunkban.

A királyné elismerése. Mária királyné ő felsége a pünkösdi napján a tudóbtegek és hadi árvák részére gyűjtött 6715 leu elszámolása alkalmával a vármegye prefectusának elismerő köszönetét nyilváníttta.

A sétatéren üdülést kereső közönség kényelmére — s megnyilvánult óhaj folytán — a városi tanács 30 új vasszerkezetű padot rendelt, részben az elromlottak pótlása céljából is. A padok egy része már el is készült, s azokat elhelyezték.

Áthelyezés. Fuchs Guztáv es-peres-plébános saját kérésére Majláth püspök Zetelakáról Jobbágytelkére helyezte át. Az így megüresedett zeteiaki plébániára a pályázatokat július 20-ig lehet beadni a püspöki hivatalnál. A pályázók közül a község fog három választani, akik közül azután egyet a püspök nevez ki.

Aca de Barbu, a kolozsvári román operaház kiváló és nagyhírű énekesnőjének meghallgatására folyó hó negyedikén, szombaton este nagy számú közönség gyűlt össze társadalmunk összes köréből a kollégium imatermében. A művész igazolta a híréhez fűzött várakozásokat, mert nagy terjedelmű, gyönyörűen csengő hangjával, bravuroz technikájával nagy művészi élvezetet szerzett, tapsokból ki nem fogyó, hálás hallgatóságúak. A közönség azonban a vonzó, nemzetközi műsor rendjén szívesen fogadta volna valamely magyar szövegű énekszám előadását is. A zongorakíséretet Tompa Lászlóné látta el.

x A távozó kedvesnek.

Isten veled, utunk elvált öfökre, Lettünk az élet két hajótöröttje. Hit, vágy, remény: csak játszottak ve-lünk...

De még maradt egy villasorsjegyük.

Emlékszel? Együtt vettük s hogy reméltünk?...

E sorsjegy száll most küzdelembé értünk,

S ha a villát megayerjük: kész a fáaz-künk

És újra csak boldog öröm lesz részünk. Ugy e, hogy akkor visszajössz?

Házasság. Glück Jenő nyomdász és Schwächter Ella f. hó 7-ikén házasságot kötöttek.

Hétfői Levelek címen új heti szemlét szerkeszt és ad ki Osvát Kálmán dr., az erdélyi irodalom és újságírás ez a különjáró, sajátos egyénisége. Éles kritikai elme, ki meglátja mindig a dolgok másik oldalát is. Nem tartózik sem jobb, sem baloldaltól, s ezért sokszor odamondogatja a maga igazságait mindenik oldal felé. Stílusa azonban olyan, mint a legfinomabb acél-penge, s leghevesebb támadásait is sok szellemmel és eleganciával hajtja végre, akárcsak egy újabb Cyrano, kire fanatikus maggyőződésével, megalkuvás nélküli egyéniségével is erősen emlékeztet. Az Osvát irodalmi, politikai és társadalmi dolgokról való véleményeit

Sorsolás a kolozsvári városházán.

Délután 4 órakor az 5 számú első emeleti teremben

visszavonhatatlanul július 29-én.

Három bizalmiférfit választ a jelenlevő közönség a maga köréből, kik a sorsolást ellenőrzik.

Dr. Cosma János kir. közjegyző, a városi és pénzügyi hatóságok képviselői végzik a húzás tényét.

A nagyközönséget felkérjük, minél nagyobb számban jelenjenek meg és ellenőrizzék a sorsolást.

A sorsolás rendje:

1. A hivatalos bizottság megalakul.
2. Bizalmiférfit választása.
3. A sorsjegy-számok számbavétele és urnába helyezése a közjegyző által, a hivatalos bizottság és a bizalmiférfit ellenőrzése mellett.
4. Az egytől—negyvenig elsőnek kihuzott számok egyenként 200 leut nyerne.
5. A negyventől—nyolcvanig bezárólag kihuzott számok egyenként 300 leut nyerne.
6. A nyolcvanegyől—kilencvenig bezárólag kihuzott számok egyenként 400 leut nyerne.
7. A kilencvenegyől—kilencvenötig bezárólag kihuzott számok egyenként 500 leut nyerne.
8. A kilencvenhatodiknak, kilencvenhetediknek és kilencvennyolcadiknak kihuzott számok egyenként 1000 leut nyerne.
9. A kilencvenkilencediknek kihuzott szám 5000 leut nyer.
10. A századiknak kihuzott szám 10.000 leut nyer.
11. A százegyediknek kihuzott szám nyeri a főnyereményt:

a másfélmillió leu értékű Tordai-ut 25. szám alatti főúri emeletes villát telekkel.

Vásárolni vidéken csakis július 25-ig, Kolozsváron pedig július 28-ig lehet.

Később már szerencséséjét elszalasztotta!

Siesszen a vásárlással, mert elkésik!

200 leu egy sorsjegy.

Elárusítóink: Odorheiu—Székelyudvarhelyen: Udvarhelymegyei Takarékpénztár, Könyvnyomda R.-t. — Cristur—Székelykeresztúron: Székelykereszturi Bank R.-t., Szemerjay-könyvkereskedés.

Videkről megrendeléseket 203-50 leu előzetes beküldése ellenében, készséggel teljesít a főbizományos:

SIROCCO Cluj, Str. Regina Maria 14.

tartalmazó, heti 8 oldalos szemle, egy évre 500, félévre 250, tíz levelenkint 100 leuért rendelhető meg Cluj-Kolozsváron Osvát Kálmán dr. címén Mikos Kelemen utca 17 sz. alatt.

Elekes Dénes, városunk szülötte, mint már jeleztük, folyó hó 5-én, vasárnap délelőtt 10 órakor mutatatta be az első szent miseáldozatát a plébániai templomban, amely ez alkalomra zsufolásig megtelt. A manu-ductori tisztet Pál István prelátnak töltötte be, a könnyekig megható prédikációt a papi hivatás magasztosságáról pedig Szabó János székelyszentkirályi plébános mondotta. Az új misés papot, Majláth püspök cákosatószegi káplánus nevezte ki.

Románnyelvű tanfolyam a római kath. tanítók részére. Majláth püspöknek 2697. számú távirati intézkedése folytán a székelyföldi rom. kath. tanítók részére július 10-től augusztus 25-ig románnyelvű tanfolyamot tartanak Marosvásárhelyen. A résztvevőknek naponkénti ellátása 30 leuba kerül, ágyneműt mindenki magával kell vinnie.

Közzadók módjára hajtják be az egyházi és iskolai járulékokat. Az egyházaknak és iskoláknak járulékaik behajtásául sok nehézségük volt, az adózók vonakodása és a hatósági közegek eljárásban való bizonytalansága miatt. Ez a helyzet most remélhetőleg megváltozik, mert a pénzügyminiszter legutóbb elrendelte, hogy az egyenes adók egységesítésére vonatkozó törvény 128. szakaszának megfelelően: a jogosan kivetett iskolai (kulturális) és egyházi célú jövedelmek az 1925 évi előírás szerint, az illetékes hivatali közegek útján, közzadók módjára hajtassanak be.

A legbiztosabb és legjövődalmesebb tőkebefektetés! Dollár és leu megtakarított készpénzét kihelyezni ön dapesti bérházakra, gyártelepekre és magyarországi mezőgazdasági nagybirtokokra I. helyű jelszám-biztosítékkal évi 30% kamattal melllett Magyarország békebeli legtekintélyesebb, tőkelegetősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Jelzálog Osztálya Budapest, Vilmos császár-ut 45. Bankpalota. Alapítva: 1906 évben. Szóbeli és írásbeli felvilágosítással szívesen szolgálnak Romániában fennálló bankképviselőink.

Vitézzé avatás. Igen magas kitüntetés díszében volt része Budapesten a Szombatfalvy és Tanka családnak. Az ősnemes Szombatfalvyak egyik fiatal tagjának: Máriának férjét, atraki és alistáli Tanka Tibor László dr. tart. főhadnagyot Magyarország kormányzója, minthogy a világháborúban és az azt követő napokban arra érdemes voltának kiváló tanubizonyosságát adta, számos előkelőség jelenlétében vitézzé avatta. A vitézi avatáson és az azt követő disztrakción mindkét család rangban és méltóságban kiváló és derék tagjai igen számosan jelentek meg. Az ünnepeket, ki a nagy arany, bronz vitézségi érmek és a Signum-Laudisok tulajdonosa, a görzi hídfő hősi védelmében Oslavijánál súlyosan megsebesült és nehéz sebeiből évekig tartó gondos ápolás után épült fel, mi igen nagy részben mostani nevének köszönhető. A némsokára kapandó vitézi teltet előszülött fia is öröklé, a vitézi címmel együtt.

Dollár és leu megtakarított készpénzét magyar mezőgazdaságnál, a magyar gyárparban és a magyar árukereskedelemben heti 3/4% kamattal gyümölcsösítési Magyarországi békebeli legtekintélyesebb, tőkelegetősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Váll. Osztálya Budapest, Vilmos császár ut 45. Bankpalota. Alapítási év: 1906.

Ujból megjelenik az Iparosok Lapja. Az Iparosok Lapja, a csatolt területek iparos társadalmának nívósan szerkesztett lapja néhány hónap szünetelése után újból megjelenik. A lap kiadója és szerkesztője Némethy Gábor. A lap Temesvárt jelenik meg. Előfizetési díja egész évre 300 leu.

Jelentkezni kell az alább megnevezett tiszteknek sűrűseu Teleormánban az ujoncozási kerület (Carcul de recrutare) parancsnokságánál: Anastasiu Velicu Căpitan, Negrescu Ioan Căpitan, Stănculescu Dumitru Căpitan, Scripcă Ioan Locotenent, Savulescu E. Siloiu Sublocot., Marinescu Constantia Locotenent, Stănculescu Gh. Ioan Locotenent, Boc Vasile, Catana Valeriu, Dumitru S. Leonard, Ghica Constantin, Bopescu D. Virgil, Măgăită Ioan, Popa Mihail, Chirilogi Albian Sublocotenent.

Dollár és leu átutalásait kamatozó folyószámlái betét számlára elfogadja és azt — teljes vagyoni felelősség mellett — évi 36% kamattal gyümölcsösítési Magyarországi békebeli legtekintélyesebb, tőkelegetősebb és legmegbízhatóbb bankja: a Róth Bank Folyó számla-Osztálya Budaapesten, Vilmos császár ut 45. Bankpalota. Alapítási éve: 1906.

Egy kis gyermek halálos balesete. F. hó 9-ikén, csütörtökön Bibarcfalván Szabó Vilmos 1 éves Ida nevű leánykája a többi gyermek között az udvaron játszadozott. E közben egyszer csak fuladozni kezdett és a nélkül, hogy rajta segíteni tudtak volna meghalt. Kiderült, hogy játék közben egy szem babot dugott a szájába, mely a gégejébe futva ott megszorulva, halálát okozta. A bírói bizottság ma, szombaton utazik ki városunkból a helyszínre, megállapítandó, hogy a kis gyermek haláláért nem vonható-e a szülők gondatlanság miatt felelősségre?

Nemsokára kikerül a sajtó alól a Románia területén levő összes városok és községeknek összefoglalt kimutatása, amely nélkülözhetetlen tájékoztató könyv lesz az összes kereskedők, bankok, iparosok és gyárak számára. Mindazok, akik ezen könyvet megrendelni akarják, jelentkezzenek a helybeli postahivatalnál. Egyes könyv ára 200 leu, mely összeg a könyv átvételkor fizetendő.

Kabar-székelny rovásírás. Melich János egyetemi tanár a Magyar Nyelvtudományi Társaság ülésén érdekes előadást tartott a székelny rovásírás eredetéről. Elsősorban megdöntötte azt a téves felfogást, mely azt állította, hogy a székelny írás csak középkori koholmány. Bebizonyította, hogy ez az ősi írás valóság, melyet őseink már a IX. században ismertek és használtak s melyet annak idején a kazároktól elszáadt kabar törze hozott magával. A kabar törzs beolvadt a magyarságba és a mai székelny őse lett.

Rejtélyes bűneset. Titokzatos módon gyilkolták meg f. hó 7-ikén öv. Nemes Sándorné 60 éves kismődi lakost. Az özvegy nő, kinek különben 7 gyermeke van, az említett napon egyedül volt otthon, mert máskülönben vele lakó két fia közül az egyik katonai szolgálatot teljesít, másik fia elutazott Marosvásárhelyre. Az öreg asszonyt meggyilkoltatása után este felé a községi jegyző találta meg. Ugyanis feltűnt, hogy Nemesné, kinek a csordából hazajáró disznói vannak s egyéb teendői is szoktak lenni, nem látható a ház körül sehol. Odamentek tehát s miután az ajtót bezárva találták s a kulcs sem belül, sem kívül nem volt benne, az ajtót felfeszítették. Ekkor az öreg asszonyt a kamrában, honnan a padlásra is följárat van, hanyatt fekvő helyzetben, holtan találták meg. Jelentés folytán a bírói bizottság — melynek tagjai Voszka dr. államügyész, Szabó Géza dr. vizsgálóbíró, Pop Aurél dr. és Ujhelyi Mihály dr. etédi orvosok voltak, — csütörtökön utazott ki a

boncolás és szemle megtartása céljából a helyszínre. Megállapították, hogy az özvegy asszonyt kézzel folytatták meg s az elvetemült tettes a gyilkosság után az ajtót rázárva, a kulcsot az udvaron levő szinben rejtette el. A rejtélyes gyilkosság körülményeinek kiderítése céljából a bíróság több irányban is, nagy körültekintéssel folytatja a vizsgálatot.

Szép város Kolozsvár,

ezt már a nóta is megállapította, de mit ér, ha tisztességes lakáshoz csak horribilis lelépések árán jut benne az ember. Igazán megszereti azonban az idegen is ezt az órági várost, ha megtudja, hogy kétszáz leuért olyan ház tulajdonosává lehet, amelyből ki sem rekvirálhatják, adót sem kell fizetnie érte, és a telekkönyvi átírását is ingyen elvégezteti a Sirocco hirdető vállalat, ha vásárol nála egy Tordai-uti villasorsjegyet. Szaladjon városunkban a legelső árútitóhoz, vagy küldjön be a Sirocco-hoz Cluj, Str. Reg. Maria 14. 203-50 leut, s azonnal ajánlott levélben elküldik Önnek a sorsjegyet. Huzás július 29-én visszavonhatatlanul.

Erdélyt hat szinikerületre

osztotta fel a legfőbb szinügyi vezérigazgatóság. Az első kerület (Kolozsvár) koncesszióját Janovics Jenő dr., a második (Arad-Temesvár) Fekete Mihály, a harmadik kerületet (Nagyvárad) Gróf László nyerte el, míg a negyedik (Marosvásárhely) Fehér Imrét, az ötödik (Brassó) Gáspár Jenő és végül a hatodik (Torda) Sümegei Ödöné lett. A koncessziók arra kötelezik a szinigazgatókat, hogy évenként négy román szinművet kell bemutatniok. A koncessziók érvénye augusztus 15-én lép életbe s 1926 szeptember elsejéig tart.

Igen

Ön vásárol egy villa-sorsjegyet.

Igen

Ön mindössze 200 leu befektetést eszközöl.

Igen

a huzás pontosan ez évi jul. 29-én lesz.

Igen

a főnyeremény egy másfélmillió értékű villa.

Igen

ezenkívül még 100 pénznyereményre játszik a sorsjegye.

Igen

a villa telekkönyvi illetéke is a sorsletatét terheli.

Igen

öt szoba, két fürdőszoba, két konyha, számos mellékhelyiség van a villában.

Igen

még ez évben beköltözhet, vagy kiadja és évi 120.000 leu jövedelemhez jut és mindez összesen 200 leuért.

Vett-e már Sirocco-nál ilyen villasorsjegyet? Ha nem, szaladjon városunkban a legelső árútitóhoz, vagy küldjön be a Sirocco-hoz Cluj, Str. Reg. Maria No. 14. 203-50 leut s azonnal ajánlott levélben elküldi Önnek a sorsjegyet. Huzás július 29-én visszavonhatatlanul.

Figyelem! Bul. Regele Ferd. 4 szám alatt újonnan építendő üzlethelyiség 1925. november hó 1-ére kiadó! Értelkezni lehet: **BÁNDY IMRE** ékszerészeái.

KÖZGAZDASÁG.

A kereszturni nyári országos vásár megint nem elégitette ki a kívánalmakat. A kedvezőtlen idő miatt, csekély felhajtás mellett, a vételkérő is lanyha volt. Az állatokért magas árat kértek, de a vétel tartozkodó volt. Fejős tehenekei és exportra alkalmas ökrök-nél volt némi éléaktség, előbbi darabját 6-12000 leuval, utóbbiak párját 35-60 000 leuval, élő sulyban 28-30 leuval fizették minőség szerint.

Udvarhelyi piaci árak: buza 215-220, rozs 185-190, árpa 145-150, zab 75-78, tengeri 97-100 leu vékánként. V-ó.

Nyilttér.

E rovat közleményeért a szerkesztő nem vállal felelősséget.

Felkérem az összes vendéglősöket, korcsmárosokat, hogy fivéremnek: Szabó Mátyásnak ne hitelezzenek, mert érte felelősséget nem vállalok s ezenkívül az illetőket a hatóság is büntetéssel fogja sújtani.

Szabó Károly vendéglős.

Kiadó: a Könyvnyomda Részvénytársaság Odorheiu (Székelyudvarhely)

Naponta friss tea-vaj,

ementáli sajt, olasz permezsa, tr-a pista, eidami sajt, szárdinia, zöldborsó, bab, tölteni való paprika, szalámi, tortalap, csokoládékülönlegességek. Mindenféle fűszerárak kaphatók:

Hirsch Ignác,

csemege kereskedésében.

Tea-vaj,

trapistasajt, csemegeturó, szebeni téli szalámi naponta frissen kapható:

Dénes Gábor

fűszer-, csemege- és gyarmatáru üzletében Piac tér.

Hiteltudósító (Creditinformációs)

Irodánk részére megbízható, pontos és precíz kontroll-levelező tudósítók sürgős ajánlatát kérjük az ország minden részéből a szokásos tiszteletdíj mellett. Pénzvilág országos hiteltudósító iroda Oradea Mare. Strada Jókai 17.

Liba-tollat veszek!

Cím a kiadóban.

A kisebbségek

minden ügyének leghathatósabb támogatója a maga

nagy

nyilvánosságával Erdély és a Bánát legismertebb és legolvasottabb

lapja

a gyors hírszolgálat és tartalmas cikkei által népszerű

KELETI UJSÁG.

Minden vasárnap Minden hétköznap 16 oldal. 12 oldal.

Önt meg akarják téveszteni,

ha dobozban és csomagban olyan pótkávét ajánlanak, mely a valódi Franck-hoz külsőleg hasonlít ugyan, de mégsem a valódi Franck, hanem ennek csak megtévesztő utánzata. Ha az egyedül valódi Franckot akarja, akkor csak olyat fogadjon el, a melyen gyári jegyünk: a kávédaráló és teljes aláírásunk:

Franck Henrik Fiai található.

Férfi szövetek, bélések, kész kabátok, esőköpenyek, férfi ruha-
vásznak és szöttek, ingzefiúk, nyakkendők, harisnyák,
sapkák, övek, sifonok legmegbízhatóbban beszerezhetők:

LÖBL R. cégnél. Bul. Regele Ferdinand (volt Kossuth-utca) 25.

Egy finom, kevésbé használt,
fekete fedett, könnyű kocsi; el-
utazás miatt azonnal eladó:
KÉZSMÁRKY ÁKOSNÁL — Piac-tér.

Ugyanott elvállalok kocsifényezést és
szatlermunkákat, legfinomabb kivitel-
ben, jutányos áráért. —!

2 erőteljes tanuló **2**
kovácsműhelybe
azonnal felvétetik.

Feltételek: szegélyesség 3 évre, kosztal és
lakással. A tanuló azonban
sem fehérműt, vagy ruhát,
sem tanulópénzt nem kap.

Johann Stürzer

Szegesvár, Mühlgasse (Malom-u) 32.

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. kö-
zönséget, hogy

női szabó-műhelyemet

a ref. templom alól Str. Principesa
Maria (Szent Imre-utca) 4 szám alá
helyeztem át.

A nagyérdemű közönség szíves
pártfogását kéri továbbra is:

Jakabos Rózsika.

Dela primăriaorșului cu consiliu Odor-
heiu.

Nr. 1985—925. adm.

Hirdetmény.

Katonai lajstromok elkészítése vé-
gett kötelesek megjelenni az Odorheiu
város katonai ügyosztályánál a követ-
kező sorrendben:

1. azon ifjak, kik 1905-ben szü-
lettek és állandó lakhelyük van a vá-
rosban, folyó évi július hó 13 án,
2. az 1904 évben születettek jul.
hó 14 én,

3. akik 1907-ben születtek, folyó
hó 18-án. Idegen községben született
ifjak, akik még nem mutatták be ke-
resztlevelüket, jelenjenek meg kereszt-
levelükkel együtt.

Odorheiu, 1925 július 9 én.

Eladó!!

Az összes butorraktáram kész-
letét mélyen leszállított áron
kiárusítom, ahol a legmodernebb

**háló- és ebédlő-
garnitúrák**

vásárolhatók. Plusz ebédlő divá-
nyok nagy választékban kapha-
tók. Továbbá olcsóbb festett
butorok és székek is kaphatók.

Megrendeléseket bármilyen kivitelben
elvállalok:

Balázs Károly utóda

kész butorraktára

Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27.

Eladó! Egy négy szobából
álló faház faanyag.
Bővebb felvilágosításokat a cizmadia
ipartársulat közreműködésében adnak.

Eladó!

2 drb. befelé nyíló dupla **2**
utcai ablak. **2**
Str. Prițul Mircea (Petőfi utca) 12 sz.

Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ.

Marosvásárhelyt

Székelyudvarhelyi Fiókiintézete.

Előnyös feltételek mellett nyújt bekebele-
zéssel vagy kezésekkel biztosított
váltókölcst, folyószámlahitelt

ipari vállalatok, cégek, iparosok és gazdák részére.

Elfogad betéteket könyvecskékre vagy
folyószámlára! Ajánlja takarékperselyeit!

Vállal belföldi átutalásokat táviratilag is.
Közvetlen bankösszeköttetés az egész
országban.

Központja számára elfogad külföldi átuta-
lásokat, vesz és elad idegen pénzeket,
csekkeket.

Képviseli a „Generala” biztosító társulatot.

Agrár Takarékpénztár Részv.-Társ.

Marosvásárhelyt

Székelyudvarhelyi Fiókiintézete.

Telefon: Odorheiu 29. — Sürgőycim: Agrár Odorheiu.

Gazda uram! Ne várja meg, míg állatai ét-
vágytalanok, betegek lesznek,
mert állatait nemcsak mentesítheti
sertésvészttől! marháját szájfájástól, lépfenétől,
juhait májmételetől,

de elősegíti ezek erős fejlődését és
gyors hizását

a Dávid Elemér főállatorvos törvényesen védett

DESINFECTOR

táperős védszer rendszeres használatával — ott

nincs többé sertésvész, marhánál szájfájás,
juhoknál májmételet!

E táperős védszerek kaphatók minden községben, a kereskedésben és szövet-
kezetnél 1/4 kilós doboz utasítással 20 leu.

Kereskedőknek 20 dobozt 300 L. előre beküldéssel, vagy 320 L. utánvétellel bér-
mentve küld Románia főbizományosa Soós és Társa Tg.-mures Marosvásárhely
Kiss Ernő-utca 2.

E védszerek Udvarhelyt kaphatók Ládai és Szabó cégnél.

Mélyen leszállított árok

Szenkovits J. utóda

Degró Béla

cégnél

női és férfi divatcikkekben.

Grenadínok 90

Angol szövet 330

Menyasszonyoknak
5% sconto

Nagy harisnyavásár

Siessen mindenki

vásárolni

Hirsch Rudolf
divat-üzletében;

az összes nyári árukban 10% engedményt kap,
aki 500 leuon felül vásárol.

Ez az engedmény július 22-ig tart!

Az ország bármely részébe vállalok személyszállítást autóval: ifj. Barkóczy Albert.

Teljesen új családi jégszekrény eladó.